

Spis treści:

Rozdział 1. Charakterystyka wybranych religii świata i grup etnicznych

Buddyzm

Chrześcijaństwo

Hinduizm

Islam

Judaizm

Prawosławie

Romowie

Świadkowie Jehowy

Rozdział 2. Śmierć w różnych religiach świata

Wprowadzenie

Śmierć w buddyzmie

Śmierć w chrześcijaństwie

Śmierć w hinduizmie

Śmierć w islamie

Śmierć w judaizmie

Rozdział 3. Kultura i subkultura

Wprowadzenie

Pochodzenie pojęcia „kultura”

Definicja kultury

Kultura a natura

Kultura a cywilizacja

Podstawowe cechy kultury

Subkultura

Spoleczne funkcje kultury i subkultury

Rozdział 4. Wielokulturowość społeczeństwa polskiego

Wprowadzenie

Uchodźca, imigrant, repatriant

Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce

Rozdział 5. Krajowy program przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji w latach 2004-2009 w aspekcie ochrony zdrowia

Rozdział 6. Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

Prawa człowieka w Radzie Europy
Europejska Konwencja Praw Człowieka a Unia Europejska
Katalog praw człowieka

Prawo do skargi

Europejski Trybunał Praw Człowieka

Europejska Konwencja Praw Człowieka a Polska

Podsumowanie

Rozdział 7. Dialog wielokulturowy

Wprowadzenie

Kompetencja międzykulturowa

Kontekst kultury w opiece zdrowotnej na świecie

Różnorodność moralna

Obszary różnorodności kulturowej w systemie opieki zdrowotnej

Pośrednik międzykulturowy

Kształcenie medyczne w wielokulturowym świecie

Model TOPOI. Systemowo-teoretyczne podejście do komunikacji międzykulturowej

Interakcja z innymi kulturami

Rozdział 8. Pojęcie zdrowia i choroby w wymiarze biopsychospołecznym

Wprowadzenie

Zdrowie i choroba w wymiarze biomedycznym

Społeczny wymiar zdrowia i choroby

Pojęcie zdrowia i choroby w wymiarze psychologicznym

Rozdział 9. Uwarunkowania zachowań zdrowotnych oraz reakcja na chorobę

Wprowadzenie

Uwarunkowania środowiskowe

Podstawy uwarunkowań kulturowych

Wiedza i wierzenia na temat przyczyn chorób

Sposób postrzegania i interpretowania objawów chorobowych oraz reakcja na ból

Postawy i zachowania wobec choroby

Współczesne wzory dbałości o ciało

Rozdział 10. Przesady, zabobony a praktyki medyczne w ciągu wieków

Wprowadzenie

Przesady a praktyki medyczne ludów pierwotnych

Przesady a praktyki medyczne w Egipcie, Indiach i Chinach

Przesady a praktyki medyczne w Grecji, kulturze arabskiej i judaizmie

Przesady a praktyki medyczne w średniowieczu, odrodzeniu i oświeceniu

Przesady a praktyki medyczne w XIX w.

Przesady a praktyki medyczne w medycynie ludowej

Przesady a praktyki medyczne w XX i XXI wieku

Rozdział 11. Religijność a zdrowie

Religia a zdrowie

Religia wobec choroby

Czy religijność ma wpływ na zdrowie?

Rozdział 12. Znaczenie przekonań religijnych w opiece zdrowotnej

Rozdział 13. Kulturowe uwarunkowania opieki zdrowotnej. Nierówności społeczne w dostępie do zdrowia

Kultura i religia wśród czynników warunkujących stan zdrowia

Przemiany w opiece zdrowotnej - od monokulturowej do wielokulturowej

Pozytywne i negatywne przykłady z historii

Tolerancja wyzwaniem współczesności

Czynniki związane z kulturą i/lub religią warunkujące stan zdrowia i zagrożenia zdrowotne

Czynniki związane z kulturą i/lub religią wpływające na funkcjonowanie opieki zdrowotnej

Rozdział 14. Funkcje zawodowe pracowników ochrony zdrowia w dziejach

Początki medycyny polskiej

Rola i funkcje zawodowe pracowników ochrony zdrowia

Rozdział 15. Kulturowe wyznaczniki badania jakości w medycynie

Jakość życia - ogólne pojęcie

Jakość życia uwarunkowana stanem zdrowia

Ocena jakości życia i jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia

Charakterystyka wybranych narzędzi do badania jakości życia

Rozdział 16. Satysfakcja chorego z opieki medycznej

Analiza terminologiczna pojęcia „satisfakcja pacjenta”

Badanie satysfakcji pacjentów

Kulturowe uwarunkowania badania satysfakcji pacjentów z opieki

Znaczenie pomiaru satysfakcji pacjenta z opieki

Rozdział 17. Teoria pielęgniarstwa Madeleine Leininger

Wprowadzenie

Teoria Leininger

Teoria Leininger a metaparadygmat pielęgniarstwa

Teoria Leininger a proces pielęgnowania i kryteria oceny teorii

Rozdział 18. Model Joyce Newman Giger i Ruth Elaine Davidhizare

Rozdział 19. Upředzenia rasowe i religijne oraz ich rola w procesie leczenia i pielęgnowania

Wprowadzenie

Rasizm

Geneza zjawiska upředzeń rasowych i religijnych

Skutki zjawiska upředzeń rasowych i religijnych

Relacje między personelem medycznym a pacjentem związane ze zjawiskiem upředzeń rasowych i religijnych

Rozdział 20. Kulturowe uwarunkowania zaburzeń psychosomatycznych i psychogenne uwarunkowania zaburzeń somatycznych

Wprowadzenie

Kulturowe uwarunkowania zaburzeń psychosomatycznych

Psychogenne uwarunkowania zaburzeń somatycznych

Rozdział 21. Kulturowe uwarunkowania zachowań zdrowotnych w rodzinie

Rozdział 22. Kulturowe uwarunkowania żywieniowe

Rozdział 23. Wielokulturowość w pediatrii

Wprowadzenie

Dziecko w prehistorii

Dziecko w starożytnym Egipcie

Dziecko w starożytnej Grecji

Dziecko w starożytnym Rzymie

Dziecko w kulturze hinduskiej

Dziecko w kulturze hebrajskiej

Dziecko w kulturze islamskiej

Dziecko w średniowiecznej medycynie arabskiej

Dziecko w średniowiecznej medycynie chrześcijańskiej

Dziecko w odrodzeniu i baroku

Pediatrya nowożytna

Dziecko i pediatrya w wielokulturowych społeczeństwach na początku XXI wieku

Rozdział 24. Transkulturowa neurologia i psychiatrya

Wprowadzenie

Podjęcie do pacjenta niepełnosprawnego w ciągu wieków

Kulturowe uwarunkowania zaburzeń neurologicznych

Podejście do pacjenta z zaburzeniami psychicznymi w ciągu wieków

Kulturowe uwarunkowania wybranych zaburzeń psychicznych

Rozdział 25. Kulturowe uwarunkowania narkomanii

Wprowadzenie

Rys historyczny wybranych substancji narkotycznych

Znaczenie narkotyków w kulturze wybranych społeczności

Narkotyki w ruchu hipisowskim

Dwie koncepcje rozwoju narkomanii

Podsumowanie

Rozdział 26. Kulturowe uwarunkowania zachowań seksualnych

Seksualność człowieka a prawa seksualne

Zachowania seksualne a chrześcijaństwo

Zachowania seksualne a islam

Zachowania seksualne a buddyzm

Zachowania seksualne w zróżnicowanej kulturowo Azji

Mniejszości seksualne

Transseksualizm w świetle kultury i religii

Rozdział 27. Kulturowe uwarunkowania w położnictwie, neonatologii i ginekologii

Społeczno-kulturowe uwarunkowania opieki nad rodzącą

Przebieg porodu - łagodzenie bólu porodowego a uwarunkowania społeczno-kulturowe

Aspekty społeczno-kulturowe ciąży

Ciąża u młodocianych

Aborcja w świetle światopoglądu i prawa

Zapłodnienie in vitro - uwarunkowania społeczne, kulturowe i religijne

Rozdział 28. Kulturowe uwarunkowania w transplantologii

Wprowadzenie

Poglądy Kościołów chrześcijańskich na transplantologię

Stanowisko innych religii

Podsumowanie

Rozdział 29. Kulturowe uwarunkowania transfuzjologii

Wybrane fakty z rozwoju transfuzjologii na świecie

Motywy krwi w kulturze i literaturze

Kulturowe uwarunkowania transfuzjologii

Rozdział 30. Kulturowe uwarunkowania eutanazji

Definicje eutanazji

Eutanazja w dziejach

Różnice pomiędzy opieką paliatywną, uprzedmiotową terapią a eutanazją

Zmiany wartości podstawowych we współczesnych społeczeństwach

Sytuacje społeczno-ekonomiczne wymuszające decyzję o eutanazji

Rodzaje eutanazji

Eutanazja w różnych światopoglądach

Eutanazja w środkach masowego przekazu

Podsumowanie

Rozdział 31. Starość i samotność - transkulturowa analiza wzajemnych powiązań

Rozdział 32. Dylematy moralne w pracy pielęgniarek

Specyfika dylematu moralnego

Podstawy dylematów moralnych w pracy pielęgniarki

Odmienność kulturowa pacjentów jako źródło dylematów moralnych w praktyce medycznej

Rozwiązywanie dylematów, w których zaangażowane są wartości kulturowe

Rozdział 33. Przekonania religijne w sprawowaniu funkcji zawodowych przez pielęgniarki

Wprowadzenie

Wybrane zagadnienia dotyczące przeżyć i zachowań pielęgniarki w pracy

Pielęgniarstwo a zróżnicowanie kulturowe

Klauzula sumienia w pracy lekarza i pielęgniarki

Rozdział 34. Kulturowe uwarunkowania opieki pielęgniarskiej a kształcenie pielęgniarek

Skorowidz